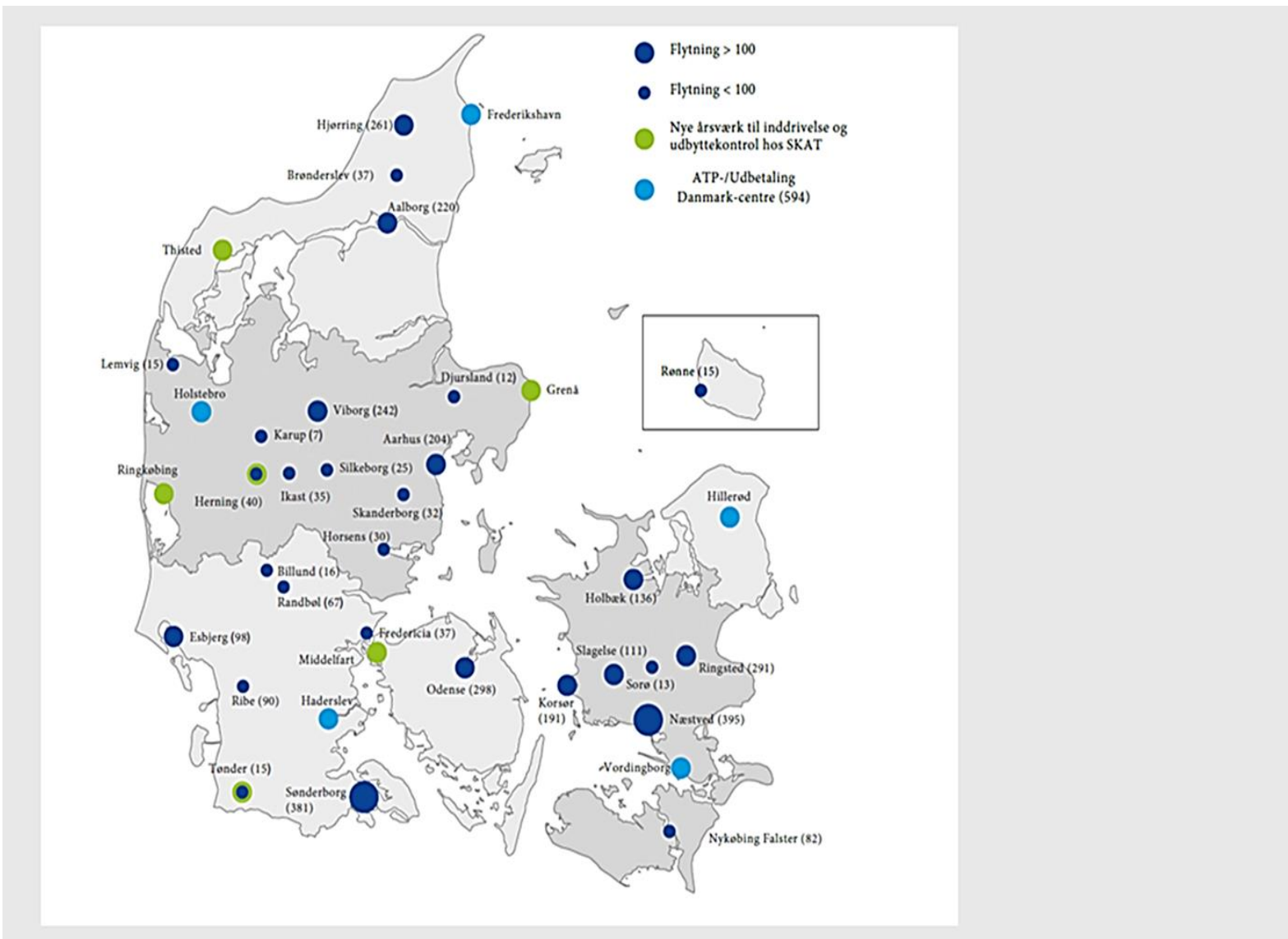

Fra udkantskommuner til udflytningskommuner

Om udflytning af statsinstitutioner
som regionalpolitisk virkemiddel

Af prof. Carsten Henrichsen

Hovedpunkter

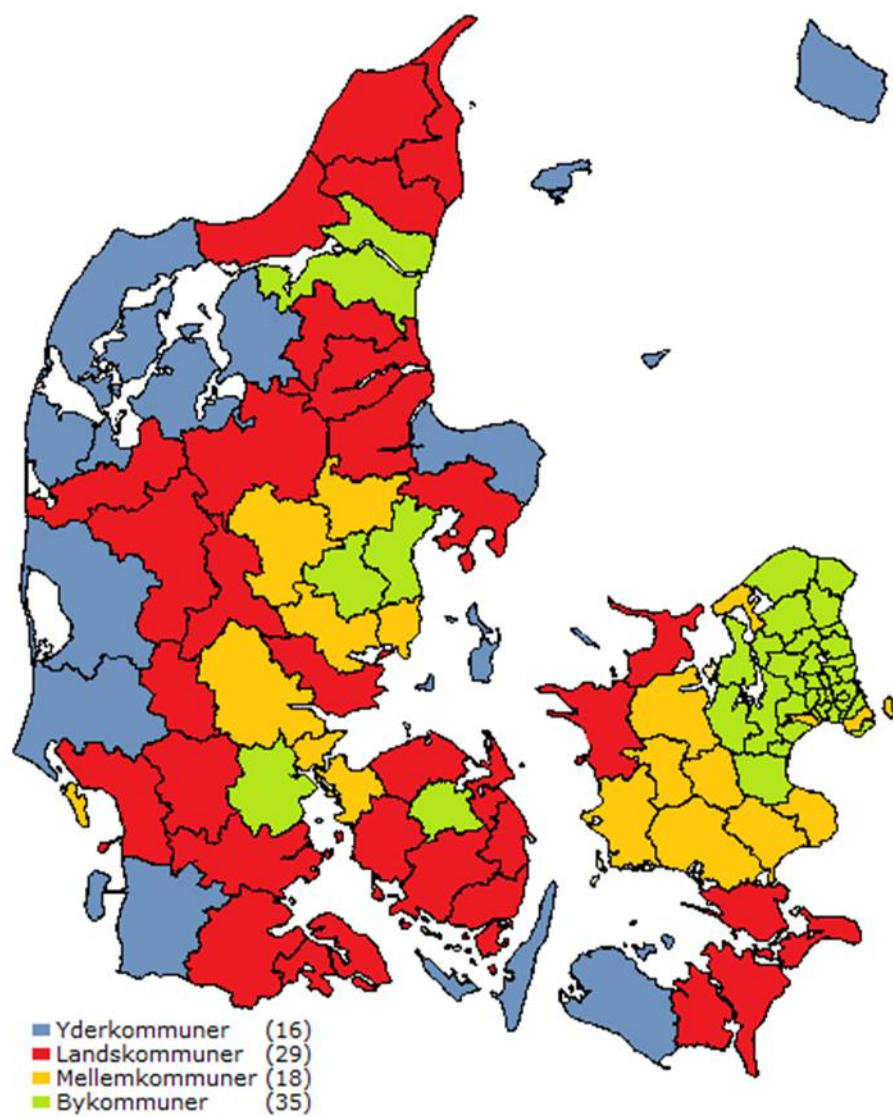
- Den aktuelle baggrund
- Hvad er UdkantsDanmark?
- Årsager til fremvæksten af UD
- Problemer ved fremvæksten af UD
- Udflytning som løsningsmiddel?
- Udkantsverden som fremtidsperspektiv?

Den aktuelle baggrund

- Ny Venstre-regering 2015
- Beslutter udflytning af 3.900 statslige arb.pl.
- For at styrke provinsens udviklingsmuligheder
- Som var blevet svækket af kommunalreformer
- (jf. ophævelse af En by – En kommune princip)
- O.a. statslige strukturreformer i 00'erne
- (jf. koncentration af politi, skat, tilsyn etc.)

Hvad er UdkantsDanmark?

- DR-udsendelse 2010: "Danmark knækker"
- Baggrund i 00'ernes strukturreformer
 - Manglende job- og uddannelsesmuligheder
 - Fortløbende affolkning/mange ældre
 - "Tungt" boligmarked: mange tomme boliger
 - Dårlig infrastruktur – fysisk og elektronisk
 - Utilstrækkelig lægedækning
- 16-18 kommuner m. 800.000 indb. (se kort)

Årsager til fremvæksten af UD

- *Et Danmark i balance; DK på vippen 2015*
 - 00'ernes centralisering komb m. finanskrisen
 - Største centralisering siden enevælden (Dybvad)
- **Dobbelt centralisering**
 - *Kommunalreform*: Nye storkommuner dræner mindre lokalsamfund for udviklingsmuligheder
 - *Strukturreformer*: Koncentration af statslige myndigheder trækker arbejdspladser væk fra lokalsamfundet

Problemer ved fremvæksten af UD

- Lav erhvervsindkomst og svag befolk. udvikling
- Opsamlingssted for førtidspensionister
- De veluddannede og ressourcestærke flytter
- Uddannelsessteder nedlægges
- Grundlaget for kollektive trafikord. svækkes
- Voksende helbredsproblemer; lægemangel
- Megasupermarkeder ødelægger butikslivet

Udflytning som løsningsmiddel?

- Erfaringer med udflytning af arbejdspladser
- Regeringens plan for udflytning
- Udgifter opvejes af samf.økon. gevinster?
- Økonomiske og menneskelige omkostninger
- *Konklusion*: Ej evidens for at udflytning gavner
- *Regeringen*: Udflytning var en politisk beslut.
- *Finansmin*: Omkost. var nødv. "krigsomkost."

Udkantsverden som fremtidsperspektiv?

- UD som resultat af en uafvendelig proces
 - Industrialisering afføder urbanisering
 - Besvares med mellemkommunal udligning
- Er historien ved at gentage sig?
 - 60'ernes migration efterfølges af globalisering
 - Med udflytning af danske arb.pl. til udlandet
- Videnssamfundet skaber global urbanisering
 - Måske svaret på vores udkantsproblemer?